

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 25 juni 2019 met nummer RvVb-S-1819-1135
in de zaak met rolnummer 1819-RvVb-0590-SA

Verzoekende partij	het college van burgemeester en schepenen van de gemeente MERKSPLAS vertegenwoordigd door advocaat Els EMPEREUR met woonplaatskeuze op het kantoor te 2018 Antwerpen, Generaal Lemanstraat 67
Verwerende partij	de VLAAMSE REGERING vertegenwoordigd door advocaat Filip VINCKE met woonplaatskeuze op het kantoor te 9600 Ronse, Grote Markt 33
Tussenkomenende partij	de bvba QUIREYNEN DAIRY FARMING vertegenwoordigd door advocaten Floris SEBREGHTS en Jean-Christophe BEYERS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 27

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 11 maart 2019 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 22 januari 2019.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van onder meer de verzoekende partij tegen de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 7 juni 2018 gedeeltelijk gegrond verklaard.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een omgevingsvergunning verleend voor het verder exploiteren en veranderen van een rundveebedrijf, met uitzondering van de gevraagde grondwaterwinning met een debiet boven 27.678m³, op de percelen gelegen te 2330 Merksplas, Berkelaar 4, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie C, nummers 160B en 159F.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 29 april 2019 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 7 mei 2019 toe in de debatten.

De verwerende partij dient een nota over de vordering tot schorsing en het administratief dossier in. De argumentatie van de tussenkomende partij over de vordering tot schorsing is vervat in haar verzoekschrift tot tussenkomst.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot schorsing op de openbare zitting van 4 juni 2019.

Advocaat Shavkat EGAMBERDIEV *loco* advocaat Els EMPEREUR voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Filip VINCKE voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Jean-Christophe BEYERS voert het woord voor de tussenkomende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

De tussenkomende partij is sinds de overname op 18 augustus 2017 uitbater van een rundveebedrijf aan de Berkelaar 4 te Merksplas. Voor dat bedrijf verleende de verzoekende partij op 13 november 2015 een milieuvergunning voor de hernieuwing van de exploitatie van 144 runderen en de opslag van 1.900m³ dierlijke mest tot 13 november 2035.

De tussenkomende partij dient op 1 december 2017 bij de deputatie van de provincieraad van Antwerpen een aanvraag in voor een omgevingsvergunning voor “het verder exploiteren en veranderen van een rundveebedrijf” op de percelen gelegen te 2330 Merksplas, Berkelaar 4.

De tussenkomende partij wenst het aantal runderen voor het melkveebedrijf uit te breiden naar in totaal 1.499 runderen (955 melkkoeien, 434 runderen jonger dan 1 jaar, 104 runderen tussen de 1 à 2 jaar en 6 anderen runderen) en de opslag van 9.500m³ dierlijke mest. Daarvoor wordt in de aanvraag de nieuwbouw gevraagd van een nieuwe melkveestal met een totale oppervlakte van 11.535m², twee open loodsen met een gezamenlijke oppervlakte van 3.510m² voor de huisvesting van jongvee en de opslag van hooi/stro en mest, en de aanleg van verhardingen met een totale oppervlakte van 7.972m². De bestaande stallen blijven behouden voor de huisvesting van jongvee.

De aanvraag voorziet eveneens grondwaterwinning voor de exploitatie en bronbemaling voor tijdens de bouwfase. Ten noorden van het bedrijf wordt een infiltratiezone van 620m³ voorzien en vooraan het bedrijf wordt een nieuwe melktank geplaatst met een inhoud van 30.000 l.

2.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Turnhout’, vastgesteld met koninklijk besluit van 30 september 1977 in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De percelen liggen ook binnen de grenzen van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Glastuinbouw’, goedgekeurd op 30 januari 2014, meer bepaald in de overdrukzone ‘Afrembeleid’. Het betreft een overdrukzone bovenop de onderliggende gewestplanbestemming die behouden blijft.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 6 januari 2018 tot en met 5 februari 2018, worden 16 unieke bezwaarschriften ingediend door 155 bezwaarindieners.

De beslissingstermijn wordt via de administratieve lus conform artikel 32, §2 OVD met zestig dagen verlengd om de brandweer de kans te geven alsnog een advies te verlenen.

De provinciale omgevingsvergunningscommissie adviseert op 13 maart 2018 ongunstig:

“ ...

Toetsing aan titel IV van de VCRO

- De aanvraag is volgens het gewestplan Turnhout gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen. Voor de motivatie m.b.t. de impact van het gevraagde op de schoonheidswaarde wordt verwezen naar de adviezen van het college van burgemeester en schepenen en AGOP-RO.

– De aanvraag is gelegen binnen het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan “Glastuinbouw”. Voorliggende aanvraag heeft echter enkel betrekking op de uitbreiding van een bestaand jongvee bedrijf naar een melkvee en jongvee bedrijf. Er wordt in de aanvraag niet voorzien in gebouwen of constructies in functie van een glastuinbouwbedrijf, in permanente constructies voor bescherming van teelten onder glas of in mestbehandelings- of vergistingsinstallaties. Er moet dan ook worden vastgesteld dat de overdrukbeplating vanuit het RUP ‘Glastuinbouw’ in casu geen toepassing vindt op voorliggende aanvraag.

– De aanvraag is gelegen in een nog tamelijk open en ongerept landbouwgebied dat voornamelijk gekenmerkt wordt door weilanden en akkers afgewisseld met beboste serres (gelegen binnen de ‘agrarische bedrijvenzone’ conform het RUP). In de nabije omgeving komt geen andere bebouwing voor. De dichtstbij zijnde serre ten zuiden van de aanvraag en eveneens gelegen in afremgebied volgens het RUP bevindt zich op 500 m van de aanvraag, de dichtstbij gelegen woning op 350 m. Bebouwing met een vergelijkbare schaal als het gevraagde, los van de serres die aan specifieke regelgeving gebonden zijn, komen in de omgeving niet voor.

...

– De AGOP-RO verleent een ongunstig advies op basis van de volgende argumenten:...

– De POVC is van oordeel dat de aanvraag niet voldoet aan de bepalingen van titel IV van de VCRO en dat op stedenbouwkundig vlak de aanvraag niet aanvaardbaar is.

...

6. Toetsing aan principe van ondeelbaarheid stedenbouw/milieu

– De vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen en de vergunningsplichtige exploitatie van ingedeelde inrichtingen of activiteiten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Gelet op het feit dat de aanvraag niet aanvaardbaar is vanuit stedenbouwkundig oogpunt impliceert dit dat ook de ermee samenhangende exploitatie van ingedeelde inrichtingen of activiteiten niet kan worden vergund.

...”

De deputatie verleent op 7 juni 2018 onder voorwaarden een omgevingsvergunning aan de tussenkomende partij, behalve voor het gevraagde debiet van de grondwaterwinning boven 27.678 m³/jaar. De deputatie beslist:

“ ...

Overwegende dat de aanvraag de uitbreiding betreft van een bestaand rundveebedrijf; dat de exploitant stelt dat de uitbreiding niet mogelijk is op de bestaande bedrijfszetel aan Koekhoven 38/40/44, omwille van de ligging op korte afstand van speciale

beschermingszones en het feit dat niet kan worden voldaan aan het PAS-significantiekader voor ammoniak; dat de exploitant opteerde voor agrarisch hergebruik voor de realisatie van de uitbreiding; dat door het benutten van een bestaande site voor deze uitbreiding geen nieuw landbouwareaal aangesneden wordt en de open ruimte gespaard blijft;

Overwegende dat de aanvraag is gesitueerd in landschappelijk waardevol agrarisch gebied; dat in landschappelijk waardevol agrarisch gebied alle handelingen en werken toegelaten zijn die in gewoon agrarisch gebied mogelijk zijn, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen; dat de aanvraag betrekking heeft op het verder exploiteren en veranderen van een rundveebedrijf en bijgevolg principieel in overeenstemming is met de bestemmingsvoorschriften van het agrarisch gebied; dat door de schaal en het karakter van de bedrijfsgebouwen het noodzakelijk is om, in functie van de kwaliteit van het landschap, de bedrijfsgebouwen voldoende in te kleden in het landschap; dat daartoe een groenscherm dient aangeplant te worden rondom de volledige bedrijfsinfrastructuur; dat dit noodzakelijk is voor een goede integratie van de bedrijfsgebouwen in het landschap;

Overwegende dat de exploitant in de verantwoordingsnota vermeldt dat voor een verzorgde integratie van het bedrijf in de omgeving het nodige groen zal worden aangeplant en dit volgens een landschapsintegratieplan opgemaakt door mevrouw Leen Dierckx (Provincie Antwerpen - Hooibeekhoeve); dat dit plan niet bij de aanvraag werd gevoegd; dat op het inplantingsplan wel groenzones werden aangeduid; dat daarbij echter niet werd verduidelijkt hoe die zullen worden uitgevoerd (soorten, precieze afmetingen, plantmaten en plantafstanden ontbreken); dat de exploitant alsnog een erfbeplantingsplan dient te bezorgen; dat hieromtrent een bijzondere voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat in de bezwaren en de ongunstige adviezen wordt opgemerkt dat het aan de aanvraag gekoppelde zware en frequente transport een nefaste impact zal hebben op de verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid, meer bepaald wat betreft zachte weggebruikers (fietsers, wandelaars, rolstoelgebruikers, ruiters); dat hierbij wordt gewezen op conflicten door het samenvallen met wandelroutes (ook aangemerkt voor rolstoelgebruikers), fietsroutes en rutterroutes; dat de verkeersleefbaarheid van het gebied een belangrijk aandachtspunt is; dat in de verantwoordingsnota wordt aangegeven dat de exploitant bereid is vooraan het bedrijf een 'picknick'-plaats in te richten voor passerende fietsers en wandelaars; dat de voorgevel van de melkstal bovendien wordt voorzien van vensters zodat de fietsers en wandelaars het melkproces kunnen volgen; dat wordt voorgesteld om de aanleg van een picknick- en rustplaats voor fietsers en wandelaars op te leggen in de vergunning; dat om de aantrekkingskracht en educatieve waarde te verhogen, borden dienen te worden voorzien met uitleg over de werking van het rundveebedrijf;

Overwegende dat bij de aanvraag omwille van de omvang van de bodemingreep een archeologienota werd gevoegd; dat die op 4 augustus 2017 werd bekrachtigd door Het Agentschap Onroerend Erfgoed; dat omdat het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem niet of niet volledig kon worden uitgevoerd voorafgaand aan het indienen van de vergunningsaanvraag, de aanvrager na het verkrijgen van de vergunning, dat onderzoek alsnog moet uitvoeren en op basis daarvan een bekrachtigde nota bekomen; dat hieromtrent een voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat de aanvrager wenst af te wijken van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater in die zin dat een hemelwaterput van

400.000 liter wordt voorzien; dat hemelwater dat valt op de nieuwe overdekte constructies (totale horizontale dakoppervlakte: 15.045 m²) en een deel van de nieuwe betonverharding (oppervlakte: 6.373 m²) wordt opgevangen en afgevoerd naar een hemelwaterput onder de melkveestal; dat de bestaande verharding, hoewel verplicht (artikel 10 §4), niet mee in rekening wordt gebracht, terwijl er wel degelijk aansluitende verharding is; dat de hemelwaterput een capaciteit heeft van 400.000 liter; dat hemelwater afkomstig van de nieuwe steenslagverharding (oppervlakte: 1.599 m²) niet wordt opgevangen; dat dit hemelwater ter plaatse op eigen terrein in de bodem dient te infiltreren; dat het opgevangen hemelwater wordt hergebruikt in de bedrijfsvoering als reinigingswater voor de stallen; dat bij de aanvraag conform artikel 13, een afwijking wordt aangevraagd van de algemene voorschriften van de verordening, voor wat betreft het volume van de hemelwaterput; dat de hemelwaterput een overloop heeft naar een nieuw aan te leggen infiltratievoorziening; dat deze infiltratievoorziening een diepte heeft van 1,00 meter; dat ze een buffervolume heeft van 620.000 liter en een infiltratieoppervlakte van 1.800 m²; dat de infiltratievoorziening geen (nood)overloop heeft; dat het volume van de hemelwaterput in de GHV is begrensd op 10.000 liter; dat de afwijking met uitbreiding van dit volume tot 400.000 liter in functie van bewezen verhoogd hergebruik aanvaardbaar is;

Overwegende dat de aangevraagde grondwaterwinning (debiet 90 m³/dag en 29.800 m³/jaar) uit één boorput bestaat met een diepte van 200 m; dat op deze diepte grondwater gewonnen zal worden uit het Zand van Berchem (HCOV 0254) en uit het grondwaterlichaam CKS_0200_GWL_2; dat het grondwater uit deze grondwatervoerende laag voorbehouden dient te worden voor hoogwaardige toepassingen; dat het advies van de AOW wordt bijgetreden; dat de exploitant een meerverbruik vraagt omwille van het feit dat er zou worden gewerkt met hoogproductieve koeien; dat de exploitant aan de hand van productiecijfers op deze exploitatie zelf dient aan te tonen dat het hoogproductieve melkkoeien betreft; dat het niet volstaat om te verwijzen naar een andere exploitatie; dat derhalve enkel de standaardnormen inzake waterbehoefte in rekening kunnen worden gebracht; dat de hoogwaardige behoefte in dat geval 27.678 m³/jaar bedraagt; Overwegende dat voor de evaluatie van de elementen die de aanvrager heeft aangebracht tijdens het horen door de POVC, kan verwezen worden naar het advies van de POVC en bovenstaande overwegingen; Overwegende dat voor de toetsing van de aanvraag aan de kenmerken en beginselen van de natuur- en erfgoedtoets, kan verwezen worden naar het advies van de POVC en bovenstaande overwegingen;

Overwegende dat de aanvrager zich dient te houden aan de verplichtingen van het Koninklijk Besluit van 21 september 1988 betreffende de voorschriften en de verplichtingen van raadpleging en informatie bij het uitvoeren van werken in de nabijheid van installaties van vervoer van gasachtige en andere producten door middel van leidingen; dat de aanvrager tevens de veiligheidsafstanden uit het Algemeen Reglement op Elektrische Installaties van 4 december 2012 dient te respecteren;

Overwegende dat voorliggende omgevingsvergunning enkel betrekking heeft op de in artikel 1 van dit besluit vermelde stedenbouwkundige handelingen en/of ingedeelde inrichtingen of activiteiten; dat deze vergunning geen regularisatie betreft voor eventuele niet-vergunde gebouwen of constructies die op de uitvoeringsplannen ingetekend staan; Overwegende dat overeenkomstig artikel 4.1.12.1 §1 van Vlarem II de exploitant de organisatie van de brandbestrijding, de brandbestrijdingsmiddelen en de capaciteit van de opvang van verontreinigd bluswater bepaalt volgens de code van goede praktijk en dat hij daarbij de bevoegde brandweer raadpleegt; dat de voorwaarden opgenomen in het advies van de hulpverleningszone Taxandria strikt moeten worden nageleefd;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde verandering mits naleving van de in onderhavig besluit opgelegde vergunningsvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat in toepassing van artikel 68 van het Decreet omgevingsvergunning de gevraagde vergunning gedeeltelijk toe te staan voor onbepaalde duur; dat de vergunning dient te worden geweigerd voor het debiet van de grondwaterwinning boven 27.678 m³/jaar;
...

Tegen deze beslissing tekent onder meer de verzoekende partij op 29 augustus 2018 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De verzoekende partij dient op 1 oktober 2018 een aanvullende beroepsnota in.

De ASTRID-Veiligheidscommissie adviseert op 9 oktober 2018 gunstig.

Het Departement Landbouw en Visserij adviseert op 11 oktober 2018 gunstig.

Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 30 oktober 2018 gunstig.

De Vlaamse Milieumaatschappij- team Watertoets adviseert op 5 november 2018 voorwaardelijk gunstig.

De Vlaamse Milieumaatschappij – dienst Grondwater en Lokaal Waterbeheer adviseert op 12 november 2018 voorwaardelijk gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen adviseert op 16 november 2018:

“ ...

8. INHOUDELIJKE BEOORDELING VAN HET DOSSIER

8.1 Planologische toets

De aanvraag voorziet in de oprichting van een nieuwe stal en twee nieuwe loodsen bij een bestaande landbouwbedrijf (rundveebedrijf) in functie van de huisvesting van melkkoeien en jongvee. De op te richten gebouwen kunnen beschouwd worden als gebouwen in functie van een agrarisch bedrijf. De aanvraag kan op dit punt dan ook als in overeenstemming met het bestemmingsvoorschriften van het gewestplan beschouwd worden.

Art. 5.7.1, §1 VCRO stelt:...

De actuele karakteristieke landschapselementen en landschapsopbouw kunnen als volgt omschreven worden : het landschap waarin het aangevraagde project gesitueerd is, is te typeren als een halfopen grasland-landbouwlandschap, afgewisseld met enkele kleinere bosfragmenten. Kenmerkend aan het landschap is de dooradering van het gebied met waterlopen (noordelijk van het perceel de Biezenloop, zuidelijk de Mark). Hoewel deze waterlopen her en der in de loop der tijd werden rechtgetrokken, is een duidelijke meandering van de waterlopen nog steeds herkenbaar aanwezig en bepalend voor het landschapstype als beekvallei-landschap. Westelijke van het perceel van de aanvraag is een overstromingsbekken gelegen. De aanleg en het landgebruik van dit bekken zijn ingeschreven in de landschapswaarde van de omgeving. Verspreid in het landschap komt

sporadisch agrarische bedrijfsbebouwing voor, met een schaal vergelijkbaar aan de schaal van het huidige bestaande landbouwbedrijf waarvoor door onderhavige aanvraag een uitbreiding wordt gevraagd. Het bestaand glastuinbouwbedrijf ten zuiden van de aanvraag overstijgt deze bebouwingsschaal en wordt zowel qua schaal als qua type van landbouwbedrijfsvoering landschappelijk als vreemd in deze omgeving ervaren.

In bestaande landschappelijke structuur zoals opgenomen in het GRS Merksplas (Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Merksplas, 6 december 2007) wordt het gebied waarin de aanvraag gelegen is, aangeduid als een gebied getypeerd door een 'waterloop en alluviale gronden' en verder aangemerkt als een 'gaaf landschap'.

In het AGNAS (afbakening Agrarische en Natuurlijke Structuur, maart 2008) wordt dit type van landschap als volgt omschreven: 'De sterk vertakte netwerken van de rivier- en beekvalleien van de Mark en het Merkske zijn belangrijke dragers van de landschappelijke en ecologische structuur.' (...) 'De beekvalleien zijn voorbeelden van een Noordkempens beekvalleilandschap dat landschapsecologisch intact is.

De gevraagde handelingen voorzien in een zeer aanzienlijke uitbreiding van het bestaande agrarisch bebouwd patrimonium op de landbouwbedrijfskavel. De bebouwde oppervlakte zal aanzienlijk toenemen van een bestaande bebouwde oppervlakte van ongeveer 1.540 m² naar een nieuwe bebouwde oppervlakte van bijna 16.000 m² (meer dan een vertienvoudiging). De gezamenlijke gevelbreedte van het bebouwde patrimonium op de bedrijfskavel zal toenemen van ongeveer 35 meter in de bestaande toestand naar ruim meer dan 200 meter in de nieuwe toestand. Een dergelijke gevraagde schaal voor een landbouwbedrijf (melkvee- en jongveebedrijf) is vreemd in deze landschappelijke omgeving.

De oprichting van een dergelijk grootschalig agrarisch bedrijf op deze plaats zal een ingrijpende en onherstelbare schade aan de schoonheidswaarde van het landschap veroorzaken. Het typische halfopen grasland-landbouwlandschap wordt hierdoor immers op een kennelijk flagrante wijze geschaad. Het typische Noordkempische beekvalleilandschap zal door de grootschaligheid van voorliggende project haar eigenheid en kenmerken plaatselijk verliezen, waardoor de landschapsbeleving ter plaatse en in de omgeving significant nadelig zal worden beïnvloed.

Verder zijn de maatregelen van de aanvrager niet van aard om de landschappelijke inpasbaarheid te waarborgen.

Het opleggen van een groenscherm kan in casu niet volstaan om tot de inpasbaarheid van het project in het landschappelijk waardevolle gebied te besluiten, nu het halfopen karakter juist de schoonheidswaarde van het landschap uitmaakt en een groen scherm juist dit halfopen karakter miskent.

Ook het feit dat alle 16.000 m² aan gebouwen geconcentreerd worden, verbreekt het halfopen landschap en schaadt de bestaande beekvallei.

Het gebruik van hout kan onmogelijk bebouwing van 16.000 m² doen opgaan in het landschap.

Het is tenslotte tergend dat de inschrijver verwijst naar de glastuinbouwbedrijven. Deze glastuinbouwbedrijven zijn gelegen binnen het specifieke RUP "Glastuinbouw" van 30 januari 2017 dat juist als doel heeft deze grotere glastuinbouwbedrijven te concentreren

binnen één zone en in het overige landbouwgebied, waar ook de inrichting van de aanvrager gelegen is, een afrembeleid te voeren voor deze grote oppervlakten. Samenvattend moet op basis van bovenstaande afweging en op basis van afwegingen in het kader van de beoordeling goede ruimtelijke ordening (zie verder) gesteld worden dat het gevraagde niet als inpasbaar in het omliggende landschap kan beschouwd worden.

Zowel de gewestelijke omgevingsambtenaar, als de Provinciale Omgevingsvergunningscommissie hebben ongunstig geadviseerd omtrent de verenigbaarheid van de voorliggende aanvraag met de gewestplanbestemming.

Ook in de naar aanleiding van het openbaar onderzoek veelvuldig ingediende bezwaarschriften komt de vrees voor schade aan de schoonheidswaarde van het landschap rechtstreeks en onrechtstreek naar voor.

(...)

Besluit bij het legaliteitsonderzoek

Omwille van het gebrek aan inpasbaarheid in het bestaande omliggende waardevolle landschap – zoals hoger beschreven – moet worden vastgesteld dat het gevraagde niet verenigbaar is met de ligging in landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan. De aanvraag dient op basis van art. 7.5.1, §1, 2de lid VCRO dan ook geweigerd te worden.

Besluit bij het opportuiniteitsonderzoek

Onder meer omwille van een gebrek aan functionele inpasbaarheid, een onaanvaardbare mobiliteitsimpact, een niet inpasbaar schaalgebruik, een onaanvaardbaar ruimtegebruik, te verwachten hinder- en (verkeers)veiligheidsproblemen en een verlies aan gebruiksgenot voor recreatieve medegebruikers in het gebied en omwille van een conflict met art. 1.1.4 VCRO, moet gesteld worden dat voorliggende aanvraag de opportuiniteitsstoets niet kan doorstaan.

...

Het departement Omgeving – Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en – projecten Ruimte adviseert op 24 november 2018 ongunstig.

Het departement Omgeving – Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en – projecten Milieu adviseert op 28 november 2018 voorwaardelijk gunstig.

De FOD Mobiliteit en vervoer adviseert aanvankelijk stilzwijgend gunstig en op 6 december 2018 voorwaardelijk gunstig.

De gewestelijke omgevingsvergunningscommissie adviseert op 4 december 2018 om het beroep niet in te willigen en de omgevingsvergunning te weigeren. Hij adviseert:

“ ...

5. MILIEUEFFECTENRAPPORTAGE

Gelet op de aanvraag die betrekking heeft op een activiteit die voorkomt op de lijst van bijlage III van het project-m.e.r.-besluit, meer bepaald rubriek 10j) werken voor het onttrekken of kunstmatig aanvullen van grondwater, die niet zijn opgenomen in bijlage I of II”;

Gelet op het toetsen van de aanvraag op 22 december 2017 aan de criteria van bijlage II van het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) waarbij er werd geoordeeld dat in het licht van de kenmerken van het project, de plaatselijke omstandigheden en de kenmerken van zijn potentiële effecten er geen aanzienlijke gevolgen voor het milieu zijn zodat bijgevolg het project niet MERplichtig is;

(...)

Verenigbaarheid stedenbouwkundige voorschriften

Overwegende dat de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestplan van toepassing zijn; dat de voorliggende aanvraag louter betrekking heeft op de uitbreiding van een bestaand jongvee bedrijf naar een melk- en jongveebedrijf; dat er in de aanvraag niet voorzien wordt in gebouwen of constructies in functie van een glastuinbouwbedrijf, noch in permanente constructies voor bescherming van teelten onder glas of in mestbehandelings- of vergistingsinstallaties; dat er dan ook dient te worden vastgesteld dat de overdrukbeplating vanuit het RUP “Glastuinbouw” in casu geen toepassing vindt op voorliggende aanvraag;

Overwegende dat het voorwerp van de aanvraag in overeenstemming is met de van toepassing zijnde stedenbouwkundige voorschriften; Overwegende dat de aanvraag eveneens dient getoetst te worden aan artikel 5.7.1. § 1. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO):...

Overwegende dat het landschap, waarin het aangevraagde project gesitueerd is, te typeren valt als een halfopen grasland-landbouwlandschap, afgewisseld met enkele kleinere bosfragmenten; dat verspreid in het landschap sporadisch agrarische bedrijfsbebouwing voorkomt, met een schaal vergelijkbaar aan de schaal van het huidige bestaande landbouwbedrijf, waarvoor door onderhavige aanvraag een uitbreiding wordt gevraagd; dat het bestaand glastuinbouwbedrijf ten zuiden van de aanvraag deze bebouwingsschaal overstijgt en dat dit bedrijf zowel qua schaal als qua type van landbouwbedrijfsvoering landschappelijk als vreemd in deze omgeving wordt ervaren; dat in de bestaande landschappelijke structuur, zoals opgenomen in het GRS Merksplas (Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Merksplas, 6 december 2007), het gebied waarin de aanvraag gelegen is, wordt aangeduid als een gebied getypeerd door een ‘waterloop en alluviale gronden’ en verder aangemerkt als een ‘gaaf landschap’; dat in het AGNAS (afbakening Agrarische en Natuurlijke Structuur, maart 2008) dit type van landschap als volgt wordt omschreven: ‘...;

Overwegende dat de gevraagde handelingen voorzien in een zeer aanzienlijke uitbreiding van het agrarisch bebouwd patrimonium op de landbouwbedrijfskavel; dat de bebouwde oppervlakte aanzienlijk zal toenemen, met name van een bestaande bebouwde oppervlakte van ongeveer 1.540 m² naar een nieuwe bebouwde oppervlakte van bijna 16.000 m²; dat de gezamenlijke gevelbreedte van het bebouwde patrimonium op de bedrijfskavel zal toenemen van ongeveer 35 meter, in de bestaande toestand, naar ruim 200 meter in de nieuwe toestand; dat er dient te worden vastgesteld dat een dergelijke gevraagde schaal voor een landbouwbedrijf (melkvee- en jongveebedrijf) vreemd is in deze landschappelijke omgeving; dat tevens dient te worden ingeschat dat de oprichting van een dergelijk agrarisch patrimonium op deze plaats een ingrijpende en onherstelbare schade aan de schoonheidswaarde van het landschap zal veroorzaken; dat het typische halfopen grasland-landbouwlandschap hierdoor immers op een kennelijk onevenredige wijze wordt geschaad; dat het typische Noordkempische beekvalleilandschap door de grootschaligheid van voorliggende project haar eigenheid en kenmerken plaatselijk zal verliezen, waardoor

de landschapsbeleving ter plaatse en in de omgeving significant nadelig zal worden beïnvloed; dat – samenvattend – op basis van bovenstaande afweging en op basis van afwegingen in het kader van de beoordeling goede ruimtelijke ordening (zie verder) dient te worden gesteld dat het gevraagde niet als inpasbaar in het omliggende landschap kan worden beschouwd;

Overwegende dat het bedrijf in kwestie – een melk- en jongveebedrijf – in strijd is met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan; Overwegende dat de aanvraag niet voldoet aan bovenvernoemd artikel 5.7.1. van de VCRO

Goede Ruimtelijke ordening

Overwegende dat voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening wordt verwezen naar de beginselen zoals voorzien in artikel 4.3.1, §2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening; dat het aangevraagde, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld moet worden aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4 van de VCRO;

Overwegende dat voorliggende aanvraag de uitbreiding van een bestaand jongveebedrijf betreft; dat hierbij evenwel in vraag dient gesteld te worden of, in functie van de leefbaarheid ervan, een vertienvoudiging van de bebouwde oppervlakte kan beschouwd worden als een uitbreiding van het bestaand bedrijf; dat de aanvraag eerder dient gezien te worden als een grootschalige nieuwbouw naast of bij een bestaand bedrijf, waardoor een geheel nieuwe bedrijfsvoering ontstaat;

Overwegende dat de gevraagde vergroting van het landbouwbedrijf in principe verenigbaar is met de bestaande landbouwfunctie van het gebied; dat er echter dient te worden gesteld dat voorliggende aanvraag, omwille van zijn grootschaligheid, een heel nadrukkelijke hypotheek legt op de landschappelijke functie die het perceel en haar omgeving hebben; dat het (semi-)open karakter van het gebied en haar omgeving, op een onaanvaardbare wijze worden verstoord;

Overwegende dat het perceel van de aanvraag en haar omgeving gesitueerd zijn in een vrij smalle landschappelijke open corridor tussen westelijk en oostelijk gelegen landbouwruimten; dat deze landschappelijke open corridor in casu specifiek smal is door haar ligging tussen het noordelijk gelegen boscomplex (Ankerplaats Zwart Goor-Rondpunt) en het zuidelijk gelegen bebouwd weefsel van Merksplas; dat aanvragen voor agrarische bebouwing, van een schaal zoals voorzien in voorliggende aanvraag, deze landschappelijke open corridor onherroepelijk en onaanvaardbaar zullen verstoren; dat voorliggende aanvraag dan ook niet als inpasbaar in de landschappelijke functie van het gebied kan worden beschouwd;

Overwegende dat het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) van de gemeente Merksplas de grondgebonden landbouw als hoofdbeheerder van het open agrarisch gebied rond de Mark aanduidt; dat deze tak van de landbouw zowel ruimtelijk als functioneel dient ondersteund te worden; dat ook het aanduiden van zones binnen het agrarisch gebied,

waar geen nieuwe vestigingen van bedrijven mogelijk zijn, het aaneengesloten karakter van de landbouwgronden bevordert;

Overwegende dat op p. 109 van het GRS wordt gesteld: ...

Overwegende dat de aanvraag niet kan beschouwd worden als een uitbreiding van het bestaand bedrijf; dat de aanvraag dient gezien te worden als een grootschalige nieuwbouw naast of bij een bestaand bedrijf, waardoor een geheel nieuwe bedrijfsvoering ontstaat;

Overwegende dat op de kaart R3 "Gewenste agrarische structuur" van het GRS duidelijk te zien is dat er vanaf het glastuinbouwgebied rond Koekhoven een open ruimtegebied voorzien wordt in westelijke richting;

Overwegende dat het RUP "Glastuinbouw" (2014) tot doel heeft de glastuinbouw te concentreren in de omgeving Koekhoven binnen een afgebakende perimeter, dit ter vrijwaring van de rest van het omliggende agrarisch gebied van verspreide grootschalige ontwikkelingen; dat door landbouw in een aantal gebieden in clusters te concentreren of te bundelen versnippering van het samenhangend agrarisch gebied vermeden kan worden; dat om deze redenen het gevraagde op deze locatie niet kan worden toegestaan;

Overwegende dat de bebouwde en verharde oppervlakte dermate groot is dat het perceel haar volledige natuurlijke waterbergende functie zal verliezen; dat minstens een deel van de op te richten en aan te leggen verharding en stalling gelegen is in effectief overstromingsgevoelig gebied met een hoge overstromingskans (T10); dat de hiervoor vereiste ophogingen sowieso waterbergend vermogen zullen innemen, die in het dossier niet gecompenseerd wordt;

Overwegende dat bovendien de bedenking dient te worden gemaakt dat, bij eventuele wateroverlast, niet kan worden uitgesloten dat mestkelders zullen overstromen en de inhoud ervan wordt vermengd met het overstromingswater; dat hierdoor mogelijks grote hoeveelheden mest in het oppervlaktewater kunnen terecht komen; dat, gelet op de ligging van het perceel in overstromingsgevoelig gebied, is risico geenszins uitgesloten; dat ook wat betreft de hydrografische functie van het gebied, er gesteld dient worden dat voorliggende aanvraag functioneel niet inpasbaar is in de omgeving;

Overwegende dat het bedrijf gelegen is op de hoek van de gemeentewegen Berkelaar en Vondelweg; dat de Vondelweg slechts over een lengte van circa 120 meter, gemeten vanaf Berkelaar, verhard is; dat het overige deel van de Vondelweg bedekt is met een steenslagverharding; dat Berkelaar een voldoende uitgeruste gemeenteweg, voorzien van en asfaltverharding, betreft, doch beperkt is in breedte;

Overwegende dat op bedrijfsschaal er een grote toename van het aantal transporten te verwachten valt; dat de voorliggende aanvraag, ter hoogte van het bedrijf, circa 52,4 transporten per week zal genereren;

Overwegende dat het onduidelijk is of het bestaande landbouwwegennetwerk voldoende is uitgerust om dergelijk zware transporten met dergelijke dagelijkse frequentie op te vangen; dat gelet op de beperkte breedte van de wegzate en de bestaande verharding, dient te worden gesteld dat de Vondelweg en de aanpalende wegen niet geschikt zijn voor de opvang van dit transport; dat vooreerst nefaste structurele schade aan de wegdekken en de naastliggende bermen van deze landsbouwwegen kan verwacht worden ten gevolge van de te verwachte toename aan transportbewegingen; dat verder dient te worden gesteld

dat, gelet op de moeilijkheid tot kruisen omwille van het smalle wegdek, gelet op potentiële conflicten tussen vrachtverkeer (vrachtwagen of tractor) en personenvervoer en gelet op potentiële conflicten met zachte weggebruikers (fietsers, wandelaars, etc.), ingrijpende infrastructurele aanpassingen aan de wegwitruiming bij de te verwachten opschaling van de mobiliteitsintensiteit door voorliggende aanvraag op termijn noodzakelijk kunnen worden;

Overwegende dat – samengevat – moet worden gesteld dat, vanuit ruimtelijk oogpunt, het gevraagde als onaanvaardbaar moet beschouwd worden;

Overwegende dat in de onmiddellijke omgeving van het gevraagde zich verscheidene landbouwbedrijven bevinden; dat in voorliggende aanvraag wordt voorzien in een inname van een aanzienlijke oppervlakte van het onbebouwde deel van een bestaande landbouwbedrijfskavel in functie van de oprichting van een grote nieuwe melkveestal, twee loodsen en bijhorende verharding; dat de ruimte die hiertoe zal worden ingenomen momenteel een ruimtegebruik als grasland kent; dat de totale bebouwde oppervlakte van het landbouwbedrijf, na uitbreiding, circa 16.000m² zal bedragen (exclusief verhardingen); dat een dergelijke grote bebouwde oppervlakte in functie van een landbouwbedrijf (melkvee en jongvee) vanuit het oogpunt van ruimtegebruik in deze omgeving ruimtelijk als onaanvaardbaar moet beschouwd worden; dat, zoals reeds hoger werd gesteld, de schaal van de geplande bedrijfsuitbreiding niet verantwoordbaar is, wat ook haar implicaties op het ruimtegebruik heeft; dat de voorgestelde schaal en het voorgestelde ruimtegebruik bovendien een onaanvaardbare negatieve impact zullen hebben op de landschappelijke en recreatieve functie van het gebied en haar omgeving;

Overwegende dat het voorgestelde ruimtegebruik bovendien niet verenigbaar is met het waterbergend vermogen van het perceel, gelet op de ligging ervan in deels potentieel, deels effectief overstromingsgevoelig gebied;

Overwegende het gevraagde ruimtegebruik – namelijk het verdwijnen van een aanzienlijke oppervlakte grasland in functie van de oprichting van zeer grote landbouwbedrijfsgebouwen – niet verzoenbaar is met het in het GRS Merksplas voor dit gebied vooropgestelde ruimtegebruik, namelijk ‘streefzone voor dominant graslandgebruik’;

Overwegende dat samengevat moet geoordeeld worden dat, vanuit ruimtelijk oogpunt, het gevraagde niet kan worden aanvaard;

Overwegende dat de constructies qua vormgeving en architectuur in overeenstemming zijn met de gangbare normen en de karakteristieken van de overige in het landbouwgebied aanwezige bedrijfsinfrastructuren;

(...)

9. MINDERHEIDSSTANDPUNT

Het departement Landbouw en Visserij neemt een minderheidsstandpunt in met betrekking tot de verenigbaarheid met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening:

- De voorliggende aanvraag is gelegen binnen landschappelijk waardevol agrarisch gebied én in een herbevestigd agrarisch gebied waar een agrarische activiteit, in dit geval een melkveebedrijf, toegelaten is, mits een landschappelijke inkleding;

- De aanvragers baten op een andere locatie reeds een landbouwbedrijf uit met verschillende bedrijfstakken (melkvee, vleeskalveren, akkerbouw, een biogas- en mestverwerkingsinstallatie). Omwille van de NH₃-impact op de omliggende habitatgebieden is een verdere uitbreiding van het melkveebedrijf op die plaats niet meer mogelijk. Zij wensen nu verder uit te breiden (in de melkveesector) op een bestaand landbouwbedrijf, zo'n 1,5 km van het eigen bestaande bedrijf. De gevraagde uitbreiding van de bedrijfsinfrastructuur op een tweede locatie zal de aanvragers toelaten het melkveebedrijf op een duurzame manier verder uit te bouwen;
- De inplanting is niet gelegen in waterwingebied en/of beschermingszone type I, II of III; - Volgens het advies van GOP Milieu kan de hinder en de effecten op mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door het aangevraagde project, mits naleving van de vergunningsvoorwaarden, tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt.

10. ALGEMENE CONCLUSIE: ONGUNSTIG

Overwegende dat de hinder en de effecten op mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door het aangevraagde project, tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

Overwegende dat de aanvraag niet verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften of de goede ruimtelijke ordening;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat de beroepen gegrond te verklaren en het bestreden besluit op te heffen en de vergunning te weigeren;

...

Na de hoorzitting bij de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie van 4 december 2018 verklaart de verwerende partij het beroep op 22 januari 2019 deels gegrond en verleent een omgevingsvergunning met uitzondering van de gevraagde grondwaterwinning met een debiet boven 27.678m³. De verwerende partij beslist:

“ ...

Overwegende dat een nieuwe grondwaterwinning met een jaardebiet van 29.800 m³ en een dagdebiet van 90 m³ wordt aangevraagd; dat het grondwater zal worden gewonnen op een diepte van 200 m in het Zand van Berchem (HCOV 0254) en uit het grondwaterlichaam CKS_0200_GWL_2;

Overwegende dat het aangevraagde debiet zal worden gebruikt als drinkwater voor de dieren en voor het reinigen van de melkinstallatie; dat het water ook zal worden gebruikt voor huishoudelijke toepassingen; dat op basis van de drinkwatercijfers en het aantal gewenste dieren een hoogwaardige waterbehoefte met een jaardebiet van 29.800 m³ kan worden aanvaard;

Overwegende dat het betrokken grondwaterlichaam CKS_0200_GWL_2 zich overeenkomstig de stroomgebiedsbeheerplannen 2016-2021 in een goede kwantitatieve toestand bevindt; dat dit, in het kader van een duurzaam gebruik van het grondwater, niet wegneemt dat voor laagwaardige toepassingen in eerste instantie moet worden gebruik gemaakt van het beschikbare hemelwater; dat dit wordt opgelegd als bijzondere voorwaarde;

Overwegende dat het hemelwater wordt opgevangen in een opvang van 400 m³ en wordt gebruikt voor laagwaardige toepassingen, zoals het reinigen van de stallen; dat het verbruik van hemelwater wordt ingeschat op 4.843 m³ per jaar;

Overwegende dat er geen lozingen van bedrijfsafvalwater worden voorzien;

Overwegende dat artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid voorziet dat de aanvraag onderworpen moet worden aan de watertoets; dat het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 nadere regels vaststelt voor de toepassing van de watertoets; dat de aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan;

Gelet op de ligging van de aanvraag deels in mogelijk en deels in effectief overstromingsgevoelig gebied; dat mogelijke schadelijke effecten op het grondwater zouden kunnen ontstaan als gevolg van veranderingen in infiltratie van hemelwater, kwaliteitsverlies van grondwater en de wijziging in grondwaterstroming;

Overwegende dat voor wat betreft het aspect infiltratie, de schadelijke effecten worden ondervangen indien de aanvraag minstens voldoet aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening van 5 juli 2013 inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater; dat prioriteit moet uitgaan naar hergebruik van hemelwater, en vervolgens naar infiltratie, boven buffering met vertraagde afvoer; dat het hemelwater dat valt op de nieuwe overdekte constructies (totale horizontale dakoppervlakte: 15.045 m²) en een deel van de nieuwe betonverharding (oppervlakte: 6.373 m²), wordt opgevangen en afgevoerd naar een hemelwaterput onder de melkveestal; dat het hemelwater waterreservoir een capaciteit heeft van 400.000 l; dat er voorts een steenslagverharding aangelegd wordt, waardoor het hemelwater ter plaatse kan infiltreren (1.599 m³); dat het opgevangen hemelwater wordt hergebruikt in de bedrijfsvoering als reinigingswater voor de stallen;

Overwegende dat de gebouwen en de verhardingen van het landbouwbedrijf, evenals de infiltratievoorziening, volledig buiten het effectief overstromingsgevoelig gebied voorzien worden;

Overwegende dat de infiltratievoorziening grenst aan een overstromingsgevoelig gebied, waardoor het functioneren ervan volgens het advies van de gewestelijke omgevingsvergunnings-commissie onduidelijk is; dat het echter, om een goed werkende infiltratievoorziening te dimensioneren, van belang is om een goed zicht te hebben op de infiltratiecapaciteit van de ondergrond en de grondwaterstand; dat de grondwaterstand op de locatie van de infiltratievoorziening werd gemeten op 21 tot 30 m TAW; dat door de aanvrager infiltratieproeven werden uitgevoerd en opgeladen op het omgevingsloket; dat de uitgevoerde metingen een infiltratiecapaciteit van K_{sat} van 2×10^{-6} m/s als resultaat aangeven; dat de richtlijnen die VLARIO voorschrijft, kunnen worden voldaan; dat deze richtlijnen immers voorschrijven dat infiltratievoorzieningen met een K_{sat} van meer dan $0,5 \times 10^{-6}$ m/s moeten worden ontworpen op basis van 100% buffering; dat in de aanvraag de buffering overgedimensioneerd is; dat bijgevolg hieraan wordt voldaan;

Overwegende dat bij de aanvraag een afwijking wordt gevraagd van de algemene voorschriften voor wat betreft het volume van de hemelwaterput; dat de hemelwaterput een overloop heeft naar een nieuw aan te leggen infiltratievoorziening met een diepte van 1,00 m; dat de infiltratievoorziening een buffervolume heeft van 620.000 l en een

infiltratieoppervlakte van 1.800 m²; dat het volume van de hemelwaterput begrensd is in de regelgeving op 10.000 l; dat de afwijking met uitbreiding van dit volume tot 400.000 l in functie van het verhoogde hergebruik aanvaardbaar is;

Overwegende dat de zone die in effectief overstromingsgevoelig gebied ligt, gevrijwaard wordt van bebouwing; dat deze zone in realiteit aanzienlijk lager ligt dan de rest van het terrein van de aanvraag, waardoor de kans op overstroming van de landbouwbedrijfsgebouwen verkleint; dat bij de aanvraag afdoende maatregelen zijn opgenomen om mogelijke schadelijke effecten aan het watersysteem te beperken en te voorkomen; dat er om die reden geen significant negatieve effecten op het watersysteem te verwachten zijn;

Overwegende dat door de aanvrager infiltratieproeven werden uitgevoerd waarvan de resultaten op 3 december 2018 werden opgeladen op het omgevingsloket; dat op basis van de drie infiltratie-proeven een gemiddelde doorlatendheid werd vastgesteld van 0,194 m per dag; dat deze doorlatendheid een infiltratiecapaciteit heeft van circa 807 l per uur per 100 m²; dat de ondergrond een niet goed doorlatende ondergrond is en dat het bijgevolg een risico inhoudt indien men alleen zou uitgaan van een waterhuishoudingssysteem gebaseerd op 100% infiltratie;

Overwegende dat, gelet op de schaal van de nieuwe bijkomende verhardingen, een goede onderbouwing aan te bevelen is; dat onder een eventuele overloop of vertraagde afvoer voldoende infiltratieoppervlak moet aanwezig zijn, namelijk minstens 4 m²/100 m² aangesloten verharding en dat er minstens 250 m³/ha verharde oppervlakte aan volume voor infiltratie beschikbaar is; dat daarbij overeenkomstig het technisch achtergronddocument bij de gewestelijke stedenbouwkundige verordening alleen de zijwanden van de infiltratievoorziening in rekening mogen gebracht, gelet op het dichtslibben van de bodem na verloop van tijd; dat in functie van de doorlatendheid van de bodem eventueel ook gekozen kan worden voor een systeem dat, eens het volume voor infiltratie is aangesproken, verder kan vullen en vertraagd kan leeglopen; dat alles onder de leegloop of de vertraagde afvoer dan beschikbaar is voor infiltratie; dat alleen het volume boven de grondwaterstand in rekening kan worden gebracht voor het bepalen van het infiltratievolume in de infiltratievoorziening; dat het voorwaardelijk gunstig advies van 8 november 2018 van de VMM bijgevolg gevolgd wordt en de naleving ervan als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat voor de aanleg van de stallen geen beschermde natuur zal worden ingenomen;

Overwegende dat de indirecte effecten op de aanwezige en tot doel gestelde natuurwaarden door de aanvrager zijn onderzocht in de Passende Beoordeling; dat in deze nota de effecten op de beschermde Natura 2000-gebieden onderzocht werden en ook de overige beschermde natuur (verscherpte natuurtoets en natuurtoets) meegenomen werden;

Overwegende dat er zowel een voortoets-depositiescan als een impactscore werd uitgevoerd; dat beide aantonen dat de stikstofemissies een verwaarloosbaar effect hebben in de Natura-2000 gebieden; dat de voortoets 'groen' is; dat de contouren van de impactscore niet reiken tot in de Natura-2000 gebieden; dat de effecten van de grondwaterwinningen eveneens zijn besproken; dat hieruit blijkt dat het effect niet reikt tot in deze gebieden;

Overwegende dat het ANB vaststelt dat de vergunningsplichtige activiteit, het plan of het programma geen betekenisvolle aantasting impliceert voor de instandhoudingsdoelstellingen van de SBZ; dat het ANB zich akkoord verklaart met de effectinschatting en de conclusies uit de Passende Beoordeling;

Overwegende dat de aanvrager in de Passende Beoordeling ook de effecten naar het VEN heeft onderzocht; dat ook hier blijkt dat de effecten verwaarloosbaar zijn; dat het ANB vaststelt dat de vergunningsplichtige activiteit geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN zal veroorzaken;

...

Overwegende dat de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestplan van toepassing zijn; dat de aanvraag louter betrekking heeft op de uitbreiding van een bestaand jongvee bedrijf naar een melk- en jongveebedrijf; dat er in de aanvraag niet voorzien wordt in gebouwen of constructies in functie van een glastuinbouwbedrijf, noch in permanente constructies voor bescherming van teelten onder glas of in mestbehandelings- of vergistingsinstallaties; dat er dan ook moet worden vastgesteld dat de overdrukbeplating vanuit het RUP 'Glastuinbouw' in casu geen toepassing vindt op voorliggende aanvraag; Overwegende dat het voorwerp van de aanvraag in overeenstemming is met de van toepassing zijnde stedenbouwkundige voorschriften;

Overwegende dat de aanvraag eveneens getoetst moet worden aan artikel 5.7.1, §1, van de VCRO; dat in de landschappelijk waardevolle gebieden alle handelingen en werken die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, mogen worden uitgevoerd, evenals handelingen en werken die de landschapsontwikkeling of —opbouw tot doel hebben;

Overwegende dat ten zuiden en ten oosten van de aanvraag tuinbouwbedrijven gelegen zijn die de bebouwingsschaal van de voorliggende aanvraag aanzienlijk overstijgen; dat de aanvraag, in tegenstrijd met wat het advies van de afdeling GOP (Ruimte) stelt, qua schaal niet als landschappelijk vreemd in de directe en ruimere omgeving wordt ervaren; dat dit voor de ruimere omgeving met aanzienlijk grotere bedrijfsvestigingen (land- en tuinbouw) duidelijk is; dat dit voor de directe omgeving aanvaardbaar wordt geacht op basis van de landschapsintegratie die de aanvrager voorstelt; dat de referentiezone voor de inplanting en de aanvaardbaarheid van het beoogde in het gebied ruimer is dan de onmiddellijk aanpalende; dat rond het perceel van de aanvraag zowel ten noorden als ten zuiden als ten westen bos en landschapskamers gelegen zijn die de site van de aanvraag op natuurlijke wijze bufferen en inkapselen in het ruimere landschap;

Overwegende dat de aanvraag voorziet in extra maatregelen ter bevordering van de landschapsintegratie; dat de inplanting van de gebouwen zo is voorzien dat ze samen met de bestaande stallen één geheel zullen vormen; dat het architecturaal ontwerp en het materiaalgebruik maken dat de gebouwen aanvaardbaar zijn in de omgeving; dat voor een verzorgde integratie van het bedrijf in de omgeving het nodige groen op eigen terrein zal worden aangeplant; dat bij de aanvraag een landschapsintegratieplan werd gevoegd, dat de nodige informatie inzake soorten, afmetingen, planmaten en -afstanden van het groen bevat; dat bijkomend wordt opgelegd om extra groenaanplant te voorzien met het oog op een nog betere integratie; dat het echter aangewezen is om nog enkele extra bomenrijen te voorzien; dat dit wordt opgenomen in de bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat de gevraagde handelingen voorzien in een zeer aanzienlijke uitbreiding van het agrarisch bebouwde patrimonium op de landbouwbedrijfskavel; dat de bebouwde oppervlakte aanzienlijk zal toenemen; dat de gezamenlijke gevelbreedte van het bebouwde

patrimonium op de bedrijfskavel zal toenemen van ongeveer 35 m in de bestaande toestand naar ruim 200 m in de nieuwe toestand; dat een dergelijke gevraagde schaal voor een landbouwbedrijf (melkvee- en jongveebedrijf) eerder vreemd is in deze landschappelijke omgeving; dat de oprichting van een dergelijk agrarisch patrimonium op deze plaats volgens de afdeling GOP (Ruimte) een ingrijpende en onherstelbare schade aan de schoonheidswaarde van het landschap zal veroorzaken; dat het typische halfopen grasland-landbouwlandschap op een kennelijk onevenredige wijze zal worden geschaad; dat het typische Noordkempische beekvalleilandschap door de grootschaligheid van voorliggende project haar eigenheid en kenmerken plaatselijk zal verliezen, waardoor de landschapsbeleving ter plaatse en in de omgeving significant nadelig zal worden beïnvloed; dat het landschap echter reeds significant is aangetast door de grootschalige naastgelegen tuinbouwbedrijven; dat het voor de beoordeling van de inplanting en de landschappelijke inpasbaarheid niet relevant is of de exploitatie een melkveebedrijf uitmaakt dan wel een tuinbouwteelt; dat het aangevraagde project gelegen is tussen twee andere grootschalige bedrijven; dat bijgevolg kan worden geoordeeld dat het gevraagde project niet als niet-inpasbaar kan worden beschouwd;

Overwegende dat voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening wordt verwezen naar de beginselen zoals voorzien in artikel 4.3.1, §2, van de VCRO; dat het aangevraagde, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld moet worden aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4 van de VCRO;

Overwegende dat voorliggende aanvraag de uitbreiding van een bestaand jongveebedrijf betreft; dat de gevraagde vergroting van het landbouwbedrijf in principe verenigbaar is met de bestaande landbouwfunctie van het gebied;

Overwegende dat het perceel van de aanvraag en zijn omgeving gesitueerd zijn in een vrij smalle landschappelijke open corridor tussen westelijk en oostelijk gelegen landbouwruimten; dat deze landschappelijke open corridor specifiek smal is door zijn ligging tussen het noordelijk gelegen boscomplex (Ankerplaats Zwart Goor-Rondpunt) en het zuidelijk gelegen bebouwd weefsel van Merksplas; dat het aangevraagde project de overgang vormt van een intensief bebouwde agrarische bedrijvenstructuur naar een opener landschap; dat de landschappelijke functie van het gebied niet wordt bedreigd;

Overwegende dat het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS1 van de gemeente Merksplas de grondgebonden landbouw als hoofdbeheerder van het open agrarisch gebied rond de Mark aanduidt; dat deze tak van de landbouw zowel ruimtelijk als functioneel ondersteund moet worden; dat ook het aanduiden van zones binnen het agrarisch gebied, waar geen nieuwe vestigingen van bedrijven mogelijk zijn, het aaneengesloten karakter van de landbouwgronden bevordert;

Overwegende dat het volgende in het GRS wordt gesteld: "..."

Overwegende dat de aanvraag een uitbreiding van het bestaande bedrijf uitmaakt; dat de aanvraag niet gezien kan worden als een grootschalig nieuw bedrijf naast of bij een bestaand bedrijf; dat eveneens geen geheel nieuwe bedrijfsvoering ontstaat Overwegende dat het RUP 'Glastuinbouw' tot doel heeft de glastuinbouw te concentreren in de omgeving Koekhoven binnen een afgebakende perimeter, dit ter vrijwaring van de rest van het

omliggende agrarisch gebied van verspreide grootschalige ontwikkelingen; dat door landbouw in een aantal gebieden in clusters te concentreren of te bundelen versnippering van het samenhangend agrarisch gebied vermeden kan worden; dat het RUP eveneens stelt dat het alleen van toepassing is met betrekking tot glastuinbouw; dat indien het geen glastuinbouw betreft, de onderliggende bestemming ten volle speelt;

Overwegende dat bovendien de bedenking moet worden gemaakt dat, bij eventuele water-overlast, niet kan worden uitgesloten dat mestkelders zullen overstromen en de inhoud ervan wordt vermengd met het overstromingswater; dat hierdoor mogelijks grote hoeveelheden mest in het oppervlaktewater kunnen terecht komen; dat echter, gelet op de ligging van het perceel voor een heel klein deel in overstromingsgevoelig gebied, dit risico beperkt is; dat de stallen immers niet gelegen zijn in overstromingsgevoelig gebied; dat het ontwerp bovendien voorziet in een ligboxenloopstal op vaste vloer; dat dit betekent dat slechts een beperkt deel van de stal voorzien is van een mestput en deze beperkt is tot het centrale deel dat dienst doet als verbinding tussen de verschillende staldelen, en niet als opslagput; dat de opslagcapaciteit bijgevolg relatief beperkt is en de opgevangen mest afgevoerd zal worden; dat indien er (overstromings)water in de put zou vloeien, het bijgevolg ook niet terug kan wegvloeien, gelet op de buffering die voorzien wordt; dat bijgevolg de stelling dat omwille van de hydrografische functie van het gebied voorliggende aanvraag functioneel niet inpasbaar zou zijn in de omgeving, niet gevolgd kan worden; dat geoordeeld kan worden dat het aangevraagde ook voor wat betreft de hydrografische functie van het gebied, functioneel inpasbaar is;

Overwegende dat bij de aanvraag een MOBER werd gevoegd; dat daaruit blijkt dat op bedrijfsschaal een toename van het aantal transporten te verwachten valt; dat de aanvraag, ter hoogte van het bedrijf, circa 52,4 transporten per week zal genereren; dat de aard van het transport (doorgaans tractor met trekker) maximaal is afgestemd op de agrarische omgeving;

Overwegende dat het bedrijf gelegen is op de hoek van de gemeentewegen Berkelaar en Vondel-weg; dat de Vondelweg over een lengte van circa 120 m, gemeten vanaf Berkelaar, verhard is; dat het overige deel van de Vondelweg bedekt is met een steenslagverharding; dat Berkelaar een voldoende uitgeruste gemeenteweg betreft, voorzien van een asfaltverharding, doch beperkt in breedte; dat ter hoogte van de aansluiting van de Vondelweg op Berkelaar een verbreding is voorzien om grote voertuigen makkelijk de bocht te kunnen laten nemen;

Overwegende dat richting Koekhoven Berkelaar langs beide zijden voorzien is van steenslag-verharding, waardoor voertuigen elkaar kunnen kruisen; dat Berkelaar richting Steenweg op Weelde langs één zijde voorzien is van een verharde verbreding; dat van aan het bestaande bedrijf tot aan de Steenweg op Weelde geen woningen zijn gelegen; dat de transportroute ofwel verloopt via de route Berkelaar — Koekhoven ofwel via de Steenweg op Weelde; dat beide routes niet langs woonstraten lopen; dat woningen gelegen langs landbouwwegen in agrarisch gebied bovendien per definitie zonevreed zijn en ongeschikt aan de hoofdfunctie landbouw; dat de toename van transporten per week niet van die mate is dat de hinder die eruit voortvloeit voor omwonenden, onaanvaardbaar zou zijn;

Overwegende dat voor de route Berkelaar-Koekhoven gebruik wordt gemaakt van wegen die vandaag de nabijgelegen glastuinbouwbedrijven ontsluiten; dat deze glastuinbouwbedrijven in verhouding meer transportbewegingen genereren en de

gemeente Merksplas dan ook de afgelopen jaren de nodige verbeteringen en aanpassingen heeft uitgevoerd om deze transporten te faciliteren;

Overwegende dat het bestaande landbouwwegennetwerk voldoende is uitgerust om de transporten op te vangen; dat, gelet op de breedte van de wegzate en de bestaande verharding, kan worden gesteld dat de aanpalende wegen geschikt zijn voor de opvang van dit transport; dat bijkomend als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd dat het dagdagelijkse transport tussen de bestaande bedrijven per tractor met trekker over Berkelaar mag gebeuren, maar het zwaardere transport met vrachtwagens naar het onderhavige bedrijf verplicht met omweg via de Steenweg op Weelde en via Berkelaar (deel ten noorden van het nieuwe bedrijf) moet gebeuren;

Overwegende dat de gemeente, beroepers en adviezen deels kunnen worden bijgetreden in die zin dat de Vondelweg zelf, hoewel ook verhard en voldoende uitgerust, smaller is en daar makkelijker conflicten zouden kunnen ontstaan met de recreanten (fietsers); dat om die reden als bijzondere voorwaarde het verplicht gebruik van de eerste bestaande oprit langsheen de Vondelweg (komende van Berkelaar) wordt opgelegd, waarbij de andere voorziene op- en afritten alleen gebruikt worden in functie van calamiteiten (onder andere brandweer); dat op die wijze er slechts een uiterst beperkt gebruik van de Vondelweg (deel met volledige verharding) nodig is en de kans op conflicten met de recreanten of ander verkeer in alle redelijkheid maximaal vermeden wordt; dat het bedrijfsverkeer ter hoogte van de Vondelweg op die wijze quasi integraal op het eigen bedrijfsterrein plaats zal vinden; dat dit de mobiliteit en de veiligheid langsheen de Vondel-weg maximaal ten goede komt;

Overwegende dat, gelet op voorgaande, gesteld kan worden dat voorliggend project slechts een beperkt bijkomend aantal transportbewegingen zal genereren; dat deze transporten verlopen via voldoende uitgeruste wegen; dat gelet op de bijkomende opgelegde voorwaarden in alle redelijkheid aangenomen kan worden dat de mobiliteitsimpact aanvaardbaar is;

Overwegende dat in de onmiddellijke omgeving van het gevraagde zich verscheidene landbouwbedrijven bevinden; dat in voorliggende aanvraag wordt voorzien in een inname van een aanzienlijke oppervlakte van het onbebouwde deel van een bestaande landbouwbedrijfskavel in functie van de oprichting van een grote nieuwe melkveestall, twee loodsen en bijhorende verharding; dat de ruimte die hiertoe zal worden ingenomen, momenteel een ruimtegebruik als grasland kent; dat de totale bebouwde oppervlakte van het landbouwbedrijf, na uitbreiding, circa 16.000 m² zal bedragen (exclusief verhardingen); dat een dergelijke grote bebouwde oppervlakte in functie van een landbouwbedrijf (melkvee en jongvee) vanuit het oogpunt van ruimtegebruik in deze omgeving ruimtelijk als aanvaardbaar kan beschouwd worden;

Overwegende het gevraagde ruimtegebruik, namelijk het verdwijnen van een aanzienlijke oppervlakte grasland in functie van de oprichting van zeer grote landbouwbedrijfsgebouwen, verzoenbaar is met het in het GRS Merksplas voor dit gebied vooropgestelde ruimtegebruik, namelijk 'streefzone voor dominant graslandgebruik'; dat immers in het GRS Merksplas wordt gesteld dat dominant graslandgebruik alleen een wensbeeld kan zijn en het functioneren van het agrarische gebied of individuele bedrijven niet in het gedrang mag brengen; dat voorliggende aanvraag de uitbreiding van een bestaand jongveebedrijf betreft; dat bijgevolg het aangevraagde project in overeenstemming is met het GRS Merksplas; Overwegende dat de constructies qua vormgeving en architectuur in overeenstemming zijn met de gangbare normen en de karakteristieken van de overige in het landbouwgebied aanwezige bedrijfsinfrastructuren;

Overwegende dat het hemelwater, dat op de nieuwe overdekte constructies (totale horizontale dakoppervlakte: 15.045 m²) en een deel van de nieuwe betonverharding (oppervlakte: 6.373 m²) valt, wordt opgevangen en afgevoerd naar een hemelwaterput onder de melkveestal; dat de hemelwaterput een capaciteit van 400.000 l heeft; dat het hemelwater, afkomstig van de nieuwe steenslagverharding (oppervlakte: 1.599 m²), niet wordt opgevangen; dat dit hemelwater ter plaatse op eigen terrein in de bodem kan infiltreren;

Overwegende dat bij de aanvraag, conform artikel 13, een afwijking wordt aangevraagd van de algemene voorschriften van de verordening, voor wat betreft het volume van de hemelwaterput; dat de hemelwaterput een overloop heeft naar een nieuw aan te leggen infiltratievoorziening; dat ze een buffervolume heeft van 620.000 l en een infiltratieoppervlakte van 1.800 m²; dat de infiltratievoorziening geen (nood)verloop heeft; dat het volume van de hemelwaterput in de verordening begrensd is op 10.000 l en de afwijking van dit volume tot 400.000 l in functie van het hergebruik aanvaardbaar is;

Overwegende dat de aanvraag daardoor voldoet aan artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2013 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater;

Overwegende dat volgens artikel 70, §2, van het Omgevingsvergunningendecreet een vroegtijdige hernieuwing mogelijk is, mits er een overname is gepland of een belangrijke verandering wordt beoogd; dat de vroegtijdige hernieuwing wordt aangevraagd in het kader van een belangrijke investering voor de bouw van nieuwe stallen en loodsen en een nieuwe melkinstallatie; dat de vroegtijdige hernieuwing gerechtvaardigd is;

Overwegende dat in de beroepen wordt gesteld dat voorliggende inrichting een milieutechnische eenheid zou vormen met de bedrijven QEF, QDF en bvba Pekri in Koekhoven; dat voor aftoetsing van de milieutechnische eenheid er drie factoren van belang zijn: de operationele samenhang, de geografische samenhang en de materiële samenhang; dat de band van onderlinge afhankelijkheid tussen twee inrichtingen is bewezen wanneer de inrichtingen zonder elkaar onvolledig zijn; dat indien de verwezenlijking van de projecten op afzonderlijke wijze kan gebeuren, er geen sprake is van een milieutechnische eenheid;

Overwegende dat de afstand tussen de beoogde inrichting en de bedrijven QEF/QDF en de bvba Pekri in Koekhoven circa 1.500 tot 1.700 m bedraagt; dat tussen beide sites er tientallen hectaren aan akkers, weilanden en serres van tuinbouwbedrijven aanwezig zijn; dat men niet kan spreken van een geografische samenhang tussen beide inrichtingen; dat voorliggende inrichting zal voorzien in eigen toegangswegen, nutsvoorzieningen, installaties en andere voorzieningen, zoals mestopslag; dat beide inrichtingen onafhankelijk van elkaar operationeel kunnen zijn; dat beide inrichtingen wel enige samenwerking vertonen op het vlak van mestverwerking en de aanvoer van groenvoeder; dat zulke samenwerking tussen twee landbouwbedrijven normaal is en niet betekent dat ze niet apart kunnen worden geëxploiteerd, vermits voorliggende inrichting ook een andere mestverwerker of aanvoerder van groenvoeder kan voorzien; dat voorliggende inrichting op zichzelf kan exploiteren en geen geografische samenhang vertoont met de bedrijven QEF/QDF en de bvba Pekri, waardoor er geen sprake is van een milieutechnisch eenheid;

Overwegende dat de hinder en de effecten op mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door het aangevraagde project, tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt mits naleving van de bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat de aanvraag verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften, de goede ruimtelijke ordening en de onmiddellijke omgeving;

Overwegende dat conform artikel 68 van het Omgevingsvergunningendecreet de gevraagde omgevingsvergunning kan worden verleend voor onbepaalde duur;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat de beroepen gedeeltelijk gegrond te verklaren en het bestreden besluit te wijzigen,

...

Dat is de bestreden beslissing.

Ook de vzw NATUURPUNT BEHEER, VERENIGING VOOR NATUURBEHEER EN LANDSCHAPSZORG IN VLAANDEREN vordert met een aangetekende brief van 7 maart 2019 de vernietiging van de bestreden beslissing. Dit beroep heeft als rolnummer 1819-RvVb-0596-A.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Uit het dossier blijkt dat de vordering tot schorsing regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Op grond van artikel 40, §1 DBRC-decreet kan de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bevelen op voorwaarde dat er hoogdringendheid wordt aangetoond en dat de verzoekende partij minstens één ernstig middel aanvoert dat de vernietiging van de bestreden beslissing op het eerste gezicht kan verantwoorden.

A. Hoogdringendheid

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij voert aan dat de bestreden beslissing het landschappelijk en vergunningsbeleid van de verzoekende partij ernstig in het gedrang brengt.

Het actuele landschap waarin het aangevraagde project is gesitueerd, is te typeren als een halfopen grasland-landbouwlandschap, afgewisseld met enkele kleinere bosfragmenten. Het landschap is dooraderd met waterlopen, waarbij een duidelijke meandering herkenbaar aanwezig is, bepalend voor het beekvalleilandschap. Westelijk is een overstromingsbekken gelegen. De aanleg en het landgebruik van dit bekken zijn ingeschreven in de landschapswaarde van de omgeving. In het GRS Merksplas wordt het gebied aangeduid als een gebied getypeerd door een

waterloop en alluviale gronden en wordt het gebied verder aangemerkt als een gaaf landschap. Ook in het AGNAS wordt het type landschap omschreven.

De aanvraag beoogt de vertienvoudiging van de bestaande, beperkte exploitatie naar een industrieel agrarisch veebedrijf. De oprichting van een dergelijk grootschalig landbouwbedrijf, zelfs de aanvang ervan, zal volgens de verzoekende partij een onmiddellijke ingrijpende en onherstelbare schade aan de schoonheidswaarde van het landschap veroorzaken. Het typische halfopen grasland-landbouwlandschap wordt op een kennelijk flagrante wijze geschaad. Door de grootschaligheid van het project zal het Noordkempische beekvalleilandschap haar eigenheid en kenmerken verliezen, waardoor de landschapsbeleving ter plaatse en in de omgeving nadelig wordt beïnvloed.

De aanvraag strijdt op die manier met het stedenbouwkundig en ruimtelijk beleid van de verzoekende partij dat er op gericht is om het bestaande landschap te beschermen. Bovendien creëert de vergunning een ernstig gevaar voor precedentswaarde voor toekomstige beslissingen.

De aanvraag betekent ook een reëel veiligheidsrisico voor de zwakke weggebruikers die dagelijks gebruik maken van de Berkelaar om onder meer het gemeentepark Carons Hofke te bereiken, een belangrijke fiets-, jogging- en wandelroute van Merksplas. De landelijke Berkelaar is volgens de verzoekende partij niet uitgerust voor zware vrachtwagens.

De werken kunnen bovendien in een sneltempo gerealiseerd zijn, zodat de schade aan het waardevolle gebied zich al zal gemanifesteerd zal hebben vooraleer de procedure tot vernietiging, die een gemiddelde doorlooptijd heeft van een ruim een jaar, zijn uitkomst kent. Er is volgens de verzoekende partij dan ook voldaan aan de gestelde voorwaarden uit artikel 40, §1, 1° DBRC-decreet.

2.

De verwerende partij antwoordt dat de verzoekende partij niet diligent gehandeld heeft door tot de allerlaatste dag van de beroepstermijn te wachten om een vordering tot schorsing in te stellen. Ze geeft geen enkele reden waarom zij het verzoekschrift niet eerder heeft ingediend, zodat haar vrees voor de onmiddellijke gevolgen dan toch niet zo groot is.

De verzoekende partij beperkt zich verder tot het louter poneren van een aantal hypotheses, onder meer wat betreft de risico's voor de zwakke weggebruikers, die echter op geen enkele manier worden onderbouwd of geconcretiseerd aan de hand van een stuk. Uit het betoog blijkt niet in welke zin de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de uitoefening van haar overheidstaken en bestuursopdrachten in het gedrang zal brengen dan wel in ernstige mate zal bemoeilijken. De verzoekende partij kan niet volstaan met een verwijzing naar mogelijke hinder en dreigende schade.

De verzoekende partij verwijst verder naar het louter uitvoerbaar karakter van de beslissing, maar toont niet aan dat de werken al zouden zijn aangevat en de gevolgen ervan onherroepelijk zijn. De loutere aanname dat de exploitant een aanvang zal nemen en verwijzing naar de doorlooptijd van een procedure bij Raad, maken op zich geen afdoende verantwoording uit voor de toepassing van de procedure bij hoogdringendheid. Niet alleen gaat de verzoekende partij er daarbij zomaar van uit dat de exploitant zomaar het financiële risico zou nemen voor forse investeringen zonder dat de procedure is afgerond, de loutere uitvoerbaarheid is volgens de rechtspraak op zich niet voldoende om een schorsing te verantwoorden.

Het nadeel dat de verzoekende partij meent te leiden, is bovendien niet onherroepelijk. De impact op het landschap en op de verkeersveiligheid verdwijnt immers onmiddellijk zodra de werken worden gestopt en alleszins op het ogenblik dat ze terug worden afgebroken.

De verzoekende partij behoudt bovendien in de toekomst haar beleidsvrijheid om te oordelen over andere projecten in de omgeving. Bovendien zou haar beleid erop gericht zijn om het landschap te vrijwaren, terwijl de huidige exploitatie tussen twee andere grootschalige bedrijven komt te liggen.

3.

De tussenkomende partij benadrukt dat het gevoerde plannings- en vergunningsbeleid van de verzoekende partij door de verleende vergunning niet wordt verhinderd of in ernstige mate bemoeilijkt, noch dat ze de werking van de diensten van de verzoekende partij in die mate in het gedrang brengt dat zij haar taken als overheid niet meer zou kunnen uitoefenen.

De verzoekende partij beperkt haar betoog tot een loutere uiteenzetting van de karakteristieken van het landschap en het gegeven dat haar beleid erop gericht zou zijn dat landschap te beschermen en te vrijwaren van elke aantasting. Nergens wordt volgens de tussenkomende partij echter uiteengezet waaruit het door haar gevoerde beleid bestaat, bijvoorbeeld vergunningsbeslissingen of een RUP, en op welke wijze de bestreden beslissing daarop een hypotheek legt. De verzoekende partij verwijst naar AGNAS, maar dat is een door de Vlaamse overheid uitgewerkt planningsproces en vormt dus geen uiting van de ruimtelijke visie van de verzoekende partij. Het is overigens dezelfde Vlaamse overheid die de bestreden beslissing nam en van oordeel dat het gevraagde aanvaardbaar is op de betrokken locatie. Bovendien heeft de verzoekende partij geen bevoegdheid inzake planning. Dat komt toe aan de gemeenteraad, die geen partij is in deze zaak. De zeer beperkte verwijzing naar het GRS vormt eveneens geen uiting van een eigen ruimtelijk plannings- en vergunningsbeleid.

De verzoekende partij treedt in het voorliggende dossier bovendien niet op als een vergunningverlenende overheid, maar louter als adviserende instantie. Het louter voorhanden zijn van een tegengestelde visie door de deputatie en de verwerende partij omtrent de invulling van de noties 'goede ruimtelijke ordening', 'landschappelijke integratie' en 'schoonheidswaarde', zijnde strikt genomen opportuniteitsoordelen, volstaat volgens de tussenkomende partij niet om tot de hoogdringendheid van de vordering te besluiten. De omstandigheid dat in voorkomend geval zou moeten worden vastgesteld dat de andersluidende visie kennelijk onredelijk of onzorgvuldig zou zijn, doet daaraan volgens de tussenkomende partij geen afbreuk. De gebeurlijke onwettigheid betreft een discussie ver de grond van de zaak die los moeten worden gezien van de hoogdringendheid als grondvoorwaarde voor een schorsing.

Voor zover de verzoekende partij aanvoert dat de bestreden beslissing precedentswaarde heeft, gaat zij volgens de tussenkomende partij voorbij aan het feit dat elke toekomstige aanvraag een concreet onderzoek noodzaakt van de verenigbaarheid met een goede ruimtelijke ordening en de stedenbouwkundige voorschriften.

De tussenkomende partij benadrukt tot slot nog dat de loutere uitvoerbaarheid niet volstaat om aan te nemen dat een hoogdringende behandeling wenselijk en noodzakelijk is. Ze verwijst daarbij rechtspraak van de Raad die ze in haar uiteenzetting citeert.

De vordering tot schorsing moet volgens haar worden verworpen.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij die zich op hoogdringendheid beroept, moet, op grond van artikel 40, §3 DBRC-decreet, in haar verzoekschrift, ondersteund met de nodige overtuigingsstukken, een uiteenzetting geven van de redenen die aantonen dat de schorsing hoogdringend is gelet op de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Volgens artikel 40, §1, 1° DBRC-decreet houdt de vereiste van hoogdringendheid onder meer in dat de verzoekende partij moet aantonen dat de behandeling van haar zaak onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot vernietiging. Meer in het bijzonder rust op de verzoekende partij de bewijslast om met voldoende concrete, precieze en aannemelijke gegevens aan te tonen dat de afhandeling van de vernietigingsprocedure te laat zal komen om de verwezenlijking van de aangevoerde nadelige gevolgen, die voor haar persoonlijk voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, te voorkomen.

Er moet bovendien een oorzakelijk verband worden aangetoond tussen de aangevoerde nadelige gevolgen en de bestreden beslissing, zodat deze kunnen worden voorkomen door een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

In hoofde van een bestuurlijke overheid, zoals de verzoekende partij, kan er bovendien maar sprake zijn van hoogdringendheid als de bestreden beslissing de uitvoering van de overheidstaak of de bestuursopdracht waarmee die overheid belast is, verhindert of in ernstige mate bemoeilijkt of als de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de werking van haar diensten in die mate in het gedrang zou brengen, dat zij haar taken als overheid niet meer zou kunnen uitoefenen.

2.1

Met de bestreden beslissing wordt een omgevingsvergunning verleend voor het uitbreiden van een bestaand melkveebedrijf met een melkveestal met een totale oppervlakte van 11.535m², twee open loodsen met een gezamenlijke oppervlakte van 3.510m² en de aanleg van verhardingen met een totale oppervlakte van 7.972m². Het aantal runderen wordt uitgebreid naar een totaal van 1.499 runderen, met inbegrip van de opslag van 9.500m³ dierlijke mest.

De gevraagde uitbreiding wordt ingeplant in een gebied dat de verwerende partij omschrijft als een halfopen grasland-landbouwlandschap dat wordt afgewisseld met enkele kleinere bosfragmenten. Volgens het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan wordt het gebied getypeerd door een waterloop en alluviale gronden en wordt het aangemerkt als een gaaf landschap. Het AGNAS stelt dat de 'rivier en beekvalleien van de Mark en het Merkse belangrijke dragers zijn van de landschappelijke en ecologische structuur' en 'voorbeelden van een Noordkempens beekvalleilandschap dat landschapsecologisch intact is'.

Uit het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan blijkt dat de gemeente Merksplas zich onder meer tot doel stelt om de nog aanwezige gave en open ruimten te vrijwaren, harde infrastructuur in de valleigebieden te vermijden en een evenwicht te zoeken tussen de landbouw en de natuur binnen de bestaande ecologische structuur.

2.2

Het kan in de concrete omstandigheden van de zaak en gelet op de grote schaal van de gevraagde uitbreiding niet worden betwist dat de verleende vergunning een belangrijke impact heeft op het bestaande halfopen grasland-landbouwlandschap. Dat wordt in de bestreden beslissing door de verwerende partij als zodanig ook niet ontkend.

De verzoekende partij maakt in het licht van haar taak om te zorgen voor de vrijwaring van het nog gave landbouwlandschap voldoende concreet aannemelijk dat een uitspraak over de vernietiging te laat zal komen om de verwezenlijking van de nadelige gevolgen van de bestreden beslissing, namelijk de aantasting van het halfopen graslandlandbouwlandschap, en dus een doorkruising van haar stedenbouwkundig beleid neergelegd in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, te voorkomen.

Dat de verzoekende partij zelf geen bevoegdheid heeft inzake ruimtelijke planning, in deze zaak ook niet optreedt als vergunningverlenende instantie en geen vergunningen aanreikt waaruit de naleving van haar beleid blijkt zoals de tussenkomen partij aanvoert, doet aan de voorgaande vaststellingen geen afbreuk. De verzoekende partij heeft voor omgevingsvergunningsdossiers op haar grondgebied, voor zover zij niet bevoegd is, een belangrijke adviserende functie waarbij zij haar beleid ook op dat punt kan laten doorschemeren. De verzoekende partij heeft zowel in eerste aanleg als in graad van beroep in haar ongunstige advies uitdrukkelijk gewezen op de negatieve impact van de gevraagde uitbreiding op de landschappelijk waardevolle omgeving en het risico op precedentswaarde voor toekomstige beslissingen.

3.

De verzoekende partij maakt bovendien aannemelijk dat de werken op een relatief korte tijdspanne kunnen worden uitgevoerd en dat, gelet op de gemiddelde doorlooptijd van de vernietigingsprocedure, de werken bij een uitspraak ten gronde reeds in die mate zullen zijn uitgevoerd dat die uitspraak de aantasting van het landschappelijk waardevolle gebied niet meer kan voorkomen.

Voor zover de verwerende partij aanvoert dat de verzoekende partij niet diligent gehandeld zou hebben en de hoogdringendheid zelf in de hand zou hebben gewerkt, moet worden opgemerkt dat diligentie op zich geen criterium is om de gewone schorsingsvordering tegen af te wegen. Een vordering tot schorsing kan immers op elk moment in het geding worden ingesteld, zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (*Parl.St. VI.Parl. 2013-14, nr. 2383/1, p. 102*):

“Daarnaast worden in het kader van een oplossingsgerichte rechtsbedeling een aantal (nieuwe) rechtstechnieken mogelijk gemaakt, zoals de vereenvoudigde procedure, schorsing op elk moment in het geding, bestuurlijke lus, bemiddeling, de injunctiebevoegdheid,”

Dat de schorsing op ieder ogenblik – na het inleiden van het vernietigingsberoep – kan worden gevorderd, is door de decreetgever bevestigd bij de vervanging van artikel 40 DBRC-decreet door artikel 14 van het decreet van 9 december 2016 houdende wijziging van diverse decreten, wat de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtscolleges betreft (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 777/1, p. 13*).

De mogelijkheid om op ieder ogenblik de schorsing te vorderen, wordt tevens uitdrukkelijk aangehaald in het verslag aan de Vlaamse regering bij het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges. Het is gelet op de omvang van de zaak geenszins onredelijk dat de verzoekende partij pas op de laatste dag van haar beroepstermijn bij de Raad een vordering tot vernietiging en schorsing instelt.

4.

De verzoekende partij maakt gelet op de concrete elementen van het dossier voldoende aannemelijk dat de uitkomst van de vernietigingsprocedure niet afgewacht kan worden en dat de

zaak derhalve hoogdringend is. Er is dan ook voldaan aan de in artikel 40, §1, 1° DBRC-decreet gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing alleen geschorst kan worden wanneer er hoogdringendheid wordt aangetoond.

B. Ernstige middelen – tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij ontleent een tweede middel aan de schending van artikel 5.7.1, §1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verder: VCRO), artikel 11.4.1 en 15.4.6.1 van het Koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen (verder: Inrichtingsbesluit), artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (verder: Motiveringswet) en van het materieel motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij wijst erop dat het landschap wordt getypeerd als een halfopen grasland-landbouwlandschap dat wordt afgewisseld met enkele kleinere bosfragmenten, waar sporadisch agrarische bedrijfsbebouwing voorkomt. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de gemeente Merksplas wordt het gebied aangeduid als een gebied getypeerd door een waterloop en alluviale gronden en wordt het aangemerkt als een gaaf landschap. Ook in het AGNAS wordt het landschap gedefinieerd.

Volgens de verzoekende partij is de schaal van het gevraagde project volkomen vreemd in de landschappelijke omgeving en het gevraagde niet inpasbaar, wat de verwerende partij in de beslissing ook zelf lijkt vast te stellen. De enkele motivering dat het landschap reeds is aangetast door grootschalige naastgelegen tuinbouwbedrijven, kan niet volstaan als motivering over de impact op de erfgoedwaarde, te meer nu de verwerende partij zelf de overweging maakt dat het project niet inpasbaar is wegens de schade aan het landschap, om dan vervolgens tot de conclusie te komen dat de aanvraag niet als 'niet-inpasbaar' kan worden beschouwd. Die karige motivering is volgens de verzoekende partij niet afdoende of pertinent om de wettigheid van de beslissing te schragen.

Zowel de verzoekende partij als verschillende andere adviesinstanties hebben erop gewezen dat er onomkeerbare schade aan de schoonheidswaarde van het landschap zal ontstaan. Het opleggen van een landschapsintegratieplan kan de aantasting van het precare landschap niet ongedaan maken. Het halfopen karakter maakt immers ook volgens de verwerende partij zelf juist de schoonheidswaarde van het landschap uit. Bovendien is volgens de vaste rechtspraak van de Raad van State en de Raad het reeds aangetast karakter geen reden om een verdere aantasting van het gebied toe te staan.

De verwerende partij kon volgens de verzoekende partij dan ook niet in redelijkheid tot de vaststelling komen dat het gevraagde inpasbaar zou zijn in het landschap. Minstens moest zij de inpasbaarheid zorgvuldiger motiveren. Artikel 5.7.1, §1 VCRO vereist immers nog steeds een afweging over de inpasbaarheid en geen loutere stellingname.

2.

De verwerende partij antwoordt dat de bestreden beslissing veel meer overweegt dan wat de verzoekende partij vermeldt. Er liggen rond het aangevraagde bedrijf nog een aantal tuinbouwbedrijven die aanzienlijk groter zijn. In toepassing van artikel 5.7.1, §1, tweede lid VCRO kan ook rekening worden gehouden met de voorgestelde landschapsintegrerende maatregelen,

wat de verwerende partij in de bestreden beslissing doet. Ook wordt gekeken naar de inplanting, het gabariet, de architectuur en de gebruikte materialen.

De beoordeling dat het gevraagde inpasbaar is, is een opportuniteitsbeoordeling die het prerogatief is van de verwerende partij. De verwerende partij heeft zich bovendien niet beperkt tot het louter tegenspreken van de andersluidende adviezen.

De invoering van artikel 5.7.1 VCRO maakt het bovendien mogelijk om alsnog mogelijkheden te creëren in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied, zodat de verwijzing naar de voorgaande rechtspraak van de Raad van State en de Raad niet langer relevant is. De invoering van artikel 5.7.1 VCRO is een bewuste beleidskeuze geweest, die ook door de rechtscolleges gerespecteerd beoogd te worden.

3.

De tussenkomende partij wijst er op dat het artikel 5.7.1 VCRO alle handelingen en werken toelaat die overeenstemmen met de in de grondkleur aangegeven bestemming, evenals handelingen en werken die de landschapsontwikkeling of -opbouw tot doel hebben. Het vergunde stemt volgens de tussenkomende partij overeen met de in de grondkleur aangegeven bestemming, met name het agrarisch gebied.

Bovendien is ook voldaan aan de in artikel 5.7.1, §1, 2^e lid VCRO gestelde voorwaarden in verband met landschapsintegratie. Het voorzien van maatregelen inzake landschapsintegratie impliceert niet dat het aangevraagde niet zou kunnen worden ingepast in het gebied, noch dat het gevraagde de in het gebied aanwezige karakteristieke landschapselementen en -opbouw in het gedrang zou brengen.

De tussenkomende partij verwijst naar de beoordeling en de opgelegde maatregelen in de bestreden beslissing ter bevordering van de landschapsintegratie. De stallen worden volgens de tussenkomende partij zo ingeplant dat ze één geheel vormen en rondom het bedrijf zal het nodige groen worden aangeplant. Ook het architecturaal ontwerp en het materiaalgebruik werd in die mate aangepast dat de gebouwen perfect kunnen opgaan in de omgeving.

De tussenkomende partij benadrukt nog dat uit de parlementaire voorbereiding bij de Codextrein blijkt dat artikel 5.7.1 VCRO werd ingevoerd om een correctie aan te brengen op de bestaande rechtspraak. De verwijzing naar de voorgaande rechtspraak is dus niet dienstig.

Tot slot merkt de tussenkomende partij nog op dat de verwerende partij terecht verwijst naar enkele zeer grote tuinbouwbedrijven in de ruimere omgeving. Voor de beoordeling van de landschappelijke inpasbaarheid van het aangevraagde is het niet relevant of de exploitatie een melkveebedrijf uitmaakt, dan wel een tuinbouwbedrijf. Het vergunde valt dus niet uit de toon in de ruimere omgeving.

Beoordeling door de Raad

1.

De artikelen 11, 4.1 en 15, 4.6.1 van het Inrichtingsbesluit luiden respectievelijk als volgt:

“11, 4.1. De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. ...

15, 4.6.1. De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen.

In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen.”

Artikel 5.1.7 VCRO, ingevoegd door artikel 94 van het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving, legt de toepassing van artikel 15, 4.6.1 van het Inrichtingsbesluit als volgt uit:

“§ 1. Het voorschrift, vermeld in artikel 15, 4.6.1, van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, wordt toegepast als volgt. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, evenals handelingen en werken die de landschapsontwikkeling of -opbouw tot doel hebben.

Bij de beoordeling van vergunningsaanvragen wordt rekening gehouden met de actueel in het gebied aanwezige karakteristieke landschapselementen en landschapsopbouw. In deze gebieden mogen slechts handelingen en werken worden uitgevoerd in zoverre op basis van een afweging wordt aangetoond dat het aangevraagde landschappelijk inpasbaar is in het gebied. Deze afweging kan een beschrijving van maatregelen bevatten ter bevordering van de landschapsintegratie, in voorkomend geval met betrekking tot de inplanting, gabariet, architectuur, aard van de gebruikte materialen en landschapsinkleding en kan eveneens rekening houden met de landschapskenmerken uit de vastgestelde landschapsatlas, vermeld in artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en de mate waarin het landschap gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van clusters van bedrijfscomplexen of verspreide bebouwing of de aanwezigheid van lijninfrastructuur.

§ 2. Als de gebieden, vermeld in paragraaf 1, deel uitmaken van een erfgoedlandschap of een beschermd cultuurhistorisch landschap, vermeld in artikel 2.1, 14°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, mogen slechts handelingen en werken worden uitgevoerd in zoverre op basis van een afweging wordt aangetoond dat het aangevraagde de in het gebied aanwezige karakteristieke landschapselementen en landschapsopbouw niet in gevaar brengt. Deze afweging bevat een actuele analyse van de landschaps- en erfgoedelementen van het gebied en een beschrijving van maatregelen ter bevordering van de landschapsintegratie, in voorkomend geval met betrekking tot de inplanting, gabariet, architectuur, aard van de gebruikte materialen en landschapsinkleding.

§ 3. Als er in de aanvraag in de gebieden, vermeld in paragrafen 1 of 2, maatregelen voorzien worden of als in de vergunning voorwaarden voor landschapsintegratie opgelegd worden, impliceert dat niet dat het aangevraagde niet kan worden ingepast in het gebied noch dat het aangevraagde de in het gebied aanwezige karakteristieke landschapselementen en landschapsopbouw in gevaar brengt.”

Uit de samenlezing van geciteerde artikelen volgt dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle agrarische gebieden moet worden getoetst op grond van een tweevoudig criterium. Het betreft met name enerzijds een planologisch criterium, dat veronderstelt dat de overheid nagaat of de aangevraagde werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied, en anderzijds een esthetisch criterium, dat inhoudt dat op basis van een afweging in de zin van artikel 5.7.1, §1 en 2 VCRO wordt aangetoond dat het aangevraagde de in het gebied aanwezige karakteristieke landschapselementen en landschapsopbouw niet in gevaar brengt. In dergelijke gebieden zijn dus in beginsel alle bouwwerken toegelaten die normaliter ook thuishoren in het agrarisch gebied, als ze landschappelijk inpasbaar zijn in het gebied.

Wanneer niet aan het tweevoudig criterium is voldaan, moet de verwerende partij de gevraagde bouwwerken (overeenkomstig artikel 4.3.1, §1, lid 1, 1°, a VCRO) weigeren wegens hun onverenigbaarheid met de verordenende bestemmingsvoorschriften van het gewestplan.

2.

Volgens het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan is het gebied getypeerd door een waterloop en alluviale gronden en wordt het landschap verder gekenmerkt als een gaaf landschap. In AGNAS wordt het gebied als een voorbeeld van een Noordkempens Beekvalleilandschap omschreven dat landschapsecologisch intact is. Het betreft een typisch halfopen grasland-landbouwlandschap.

In de bestreden beslissing omschrijft de verwerende partij de bouwplaats eveneens als “een smalle open landschappelijke corridor tussen westelijk en oostelijk gelegen landbouwruimten” en “typische halfopen grasland-landbouwlandschap”.

Zowel in de adviezen van de verzoekende partij als in de adviezen van de GOP-Ruimte en de adviezen van de provinciale en gewestelijke omgevingsvergunningscommissie wordt geoordeeld dat de gevraagde uitbreiding door haar enorme schaal een significant negatieve impact heeft op de schoonheidswaarde van het landschap. Een landschapsintegratieplan kan volgens het advies van de verzoekende partij niet zorgen voor een integratie in het open landschap.

3.

Wanneer verschillende adviesinstanties zich negatief uitspreken over de verenigbaarheid met de voorschriften van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied en ook veel bezwaren betrekking hebben op de negatieve impact op het bestaande landschap, vereist de motiveringsplicht dat de verwerende partij des te concreter motiveert waarom het gevraagde volgens haar wel verenigbaar is met de voorschriften van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied, zoals uitgelegd in artikel 5.7.1 VCRO.

De verwerende partij erkent in haar beoordeling op het eerste gezicht “*dat het een zeer aanzienlijke uitbreiding betreft*”, dat “*dergelijke schaal voor een landbouwbedrijf (melkvee- en jongveebedrijf) eerder vreemd is in de landschappelijke omgeving*”, “*dat het typische halfopen grasland-landbouwlandschap op een kennelijk onevenredige wijze zal worden geschaad*” en “*dat het typische Noordkempische beekvalleilandschap door de grootschaligheid van het project haar eigenheid en kenmerken plaatselijk zal verliezen waardoor de landschapsbeleving ter plaatse en in de omgeving significant nadelig zal worden beïnvloed*”.

Gelet op die vaststellingen, die de eerdere ongunstige adviezen van de omgevingsvergunningscommissies en de GOP-Ruimte lijken te onderschrijven, kon de verwerende partij er zich in haar beoordeling vervolgens op het eerste gezicht niet toe beperken louter te verwijzen naar twee grootschalige landbouwbedrijven in de omgeving die het landschap reeds significant zouden aantasten om daaruit te besluiten dat het gevraagde toch niet als niet-inpasbaar moet worden beschouwd. De aanwezigheid van twee grootschalige landbouwbedrijven, gelegen op ruim een kilometer van de bouwplaats, vormt immers op zich nog geen vrijgeleide om het waardevolle landschap verder aan te tasten, te meer nu de verwerende partij in de bestreden beslissing juist zelf lijkt te erkennen dat het perceel van de aanvraag een smalle landschappelijke open corridor vormt tussen de westelijk en oostelijk gelegen landbouwruimten en zij de gevraagde schaal voor een landbouwbedrijf in de betrokken paragraaf eerder vreemd vindt in de landelijke omgeving.

In de mate dat de verwerende partij verwijst naar extra maatregelen ter bevordering van de landschappelijke integratie zodat de gebouwen aanvaardbaar zouden zijn in de omgeving, valt dat

op het eerste gezicht niet te rijmen met haar verdere vaststelling dat door de grootschaligheid van het project het typische Noordkempische beekvalleilandschap haar eigenheid en kenmerken zal verliezen. Alleszins blijkt uit de motivering niet in welke mate de maatregelen inzake landschapsintegratie de grootschalige uitbreiding van het bestaande landbouwbedrijf toch landschappelijk inpasbaar maken in het halfopen grasland-landbouwlandschap, die volgens de verwerende partij zelf op de betrokken plaats een landschappelijke open corridor vormt tussen de bestaande landbouwruimten. De verwerende partij beperkt zich op dat punt op het eerste gezicht tot de loutere stijlformule dat de inplanting op basis van de landschapsintegratie voor de directe omgeving aanvaardbaar wordt geacht en de algemene stelling dat de referentiezone voor inplanting en aanvaardbaarheid ruimer is dan het onmiddellijk aanpalende, waarbij wordt verwezen naar noordelijk en zuidelijk gelegen bos- en landschapskamers, zonder dat concreet te betrekken op maatregelen inzake landschappelijke integratie en de invloed ervan op de verenigbaarheid van het gevraagde met de geldende gewestplanvoorschriften.

Het middel is op het eerste gezicht ernstig.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de bvba QUIREYNEN DAIRY FARMING is ontvankelijk voor wat de behandeling van de vordering tot schorsing betreft.
2. De Raad beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de verwerende partij van 22 januari 2019, waarbij aan de tussenkomende partij de omgevingsvergunning wordt verleend voor het verder exploiteren en veranderen van een rundveebedrijf, met uitzondering van de gevraagde grondwaterwinning met een debiet boven 27.678m³, op de percelen gelegen te 2330 Merksplas, Berkelaar 4, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie C, nummers 160B en 159F.
3. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 25 juni 2019 door de vijfde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vijfde kamer,

Margot DEPRAETERE

Pieter Jan VERVOORT